

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124200899
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Konštiaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4124200899.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Konštiakovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D., 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XX, XXX XX D., 3/ H. I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XX, XXX XX D., 4/ J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XX, XXX XX D., všetci právne zastúpení Advokátska kancelária Borgulová & Péteriová s.r.o., Farská 4, 949 01 Nitra, IČO: 46 104 020, proti žalovanej: H. E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX D. - E., právne zastúpená JUDr. Luciou Lehmanovou, advokátkou, so sídlom Fraňa Mojtu, 949 01 Nitra, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 8C/6/2024 – 35 zo dňa 22. februára 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom v 1. až 4. rade **p r i z n á v a** proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: Súd ukladá žalovanej povinnosť nezasahovať do vlastníckeho práva žalobcov, teda zdržať sa poškodzovania nehnuteľnosti - domu súpisné číslo XXX na pozemku parcely reg. "C" parc.č. XXX v katastrálnom území J. E. a zdržať sa akýchkoľvek iných neoprávnených zásahov do tejto nehnuteľnosti, najmä nerozoberať obvodové steny domu, nevyberať tehly zo steny, nezhadzovať strešnú krytinu zo strechy a podobne. Zároveň súd prvej inštancie poučil žalovanú o možnosti podať žalobu o uloženia povinnosti žalobcom vykonať vhodné a primerané opatrenie na odvrátenie škody hroziacej zo stavu domu súpisné číslo 193 alebo o náhradu škody alebo inej ujmy, ktorá by bola spôsobená výkonom neodkladného opatrenia, pričom na strane žalovaného budú vystupovať žalobcovia v 1. rade až 4. rade. Okrem toho priznal žalobcom v 1. až 4. rade náhradu trov konania voči žalovanej spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 328 ods. 2, § 326 ods. 1, 2, § 336 ods. 1, § 328 ods. 1, § 337 ods. 1, 2 CSP, ako aj § 126, § 417 ods. 1, § 6 Občianskeho zákonníka.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhali, aby súd uložil žalovanej povinnosť nezasahovať do vlastníctva žalobcov, zdržať sa poškodzovania nehnuteľnosti - domu súp. č. XXX na parc. č. XXX v k.ú J. E. (ďalej aj ako „dom“) zapísaného na LV č. XX v podielovom spoluvlastníctve žalobcov 1. až 4. a zdržania sa tiež akýchkoľvek iných neoprávnených zásahov do tejto nehnuteľnosti, najmä aby nerozoberala obvodové steny domu, nevyberala tehly zo steny, nezhadzovala strešnú krytinu zo strechy a podobne. Návrh odôvodnili tým, že sú podielovými spoluvlastníkmi domu súp. č. XXX, ktorý sa v skutočnosti čiastočne nachádza aj na

parcele č. XXX/X vo vlastníctve žalovanej. Skutkový stav umiestnenia domu nezodpovedá právnomu stavu zápisnému v katastri nehnuteľností, k čomu došlo zrejme pri rozdelení pôvodnej parcely asi v roku 1950, na ktorej stál dom. Už pri tomto rozdelení stavba domu prečnievala na parcele č. XXX/X. Do roku 2023 žalovaná ani jej právni predchodcovia tento rozpor neriešili a stav tolerovali. V roku 2023 začala žalovaná slovne atakovať žalobcov, nech s domom niečo urobia, ona ho na svojom pozemku nechce, časť domu na jej pozemku patrí jej a bude s tým robiť, čo chce. Dom je jedna stavba, ktorá sa rozdeliť nedá a ani čiastočne odstrániť. Možným riešením by bolo odkúpenie časti parcely č. XXX/X od žalovanej, resp. zriadenie vecného bremena k nej, o tomto žalovaná nechcela ani počuť. Žalovaná začala v lete 2023 obvodovú stenu domu, čiastočne sa nachádzajúcu na jej pozemku, postupne rozoberať, odstraňovať omietku a následne aj tehly a murivo obvodovej steny, čím sa narúšala aj časť strechy a statika domu v tejto časti. Žalovaná podala oznámenie na orgány štátneho stavebného dohľadu, kde žiadala odstránenie neobývanej životu nebezpečnej budovy, ktorý ju odkázal na podanie civilnoprávnej žaloby, nakoľko nezistil ohrozenie verejného záujmu. Žalobcovia majú záujem na zabezpečení tejto časti domu, žalovaná však odmieta umožniť im vstup na svoj pozemok za účelom opravy. Vzhľadom k tomu, že žalovaná pred úradmi neuspela, začala mechanicky odstraňovať omietku na obvodovej časti domu a postupne od venca rozoberať bočnú a zadnú stenu domu stojacu na jej pozemku. Žalobcovia viackrát vyzvali žalovanú na zdržanie sa svojho konania, na čo reagovala tak, že čo stojí na jej pozemku, je jej a ona si bude na svojom pozemku robiť, čo chce. V októbri 2023 podali žalobcovia trestné oznámenie. Polícia odovzdala vec Okresnému úradu Nitra, odboru všeobecnej vnútornej správy na konanie o priestupkoch. Žalovaná výzvou zo dňa 14.11.2023 žiadala odstránenie stavby a vypratanie pozemku. Žalobcovia poukázali na to, že zvyšok domu stojaci na pozemku žalobcov je v dobrom, užívaniaschopnom stave, o ktorý sa žalobcovia starajú. Žalobcovia vyjadrením k výzve odmietli odstránenie stavby a vyzvali žalovanú, aby im umožnila vstup na pozemok za účelom údržby stavby. V čase tejto komunikácie žalovaná bočnú a obvodovú stenu domu rozoberala a palicou zhadzovala škridly zo strechy. Dňa 18.12.2023 došlo k stretnutiu strán sporu a ich právnych zástupcov, kde si žalobcovia vyhotovili fotodokumentáciu bočnej a zadnej obvodovej časti domu, z ktorej je zrejmé, že stav nie je spôsobený vekom ani bežným opotrebovaním stavby, ale postupným poškodzovaním. K dohode nedošlo, žalovaná úmyselne a neustále pokračuje vo svojej činnosti. Žalobcovia po právnej stránke odôvodnili návrh ust. § 126 Občianskeho zákonníka, príslušnými ustanoveniami CSP k podmienkam vydania neodkladného opatrenia a dôvodili, že žalovaná napriek výzvam zasahuje do ich vlastníckeho práva. Hlavným dôvodom návrhu bola bezprostredná obava, že žalovaná svojou činnosťou poškodí dom do tej miery, že obvodové múry spadnú a škody budú maximálne. Ďalším dôvodom bolo, že žalovaná si môže svojou činnosťou spôsobiť škodu na zdraví, prípadne pád steny/múru môže ohroziť život a zdravie osôb, pohybujúcich sa na pozemku žalovanej a pozemku žalobcov.

3. Súd prvej inštancie sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré boli pripojené k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zistil, že žalobcovia sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností v kat. území J. E., obec D., zapísaných na LV č. XX ako pozemok parcely registra "C" parc.č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1296 m² a stavby - domu súpisné číslo XXX na parc.č. XXX, a to žalovaní v 1. a 2. rade v podiele po 1/3 a žalovaní v 3. a 4. rade v podiele po 1/6. V skutočnosti dom žalobcov zasahuje aj na parcelu č. XXX/X (č.l. 16). Výlučnou vlastníčkou parcely registra "C" parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 659 m² je žalovaná, na uvedenej parcele sa nachádza rodinný dom súp. č. 192 vo vlastníctve žalovanej (nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre kat. územie J. E.). Orgán štátneho stavebného dohľadu vykonal v júni 2023 šetrenie za základe ohlásenia žalovanej a jej žiadosti o odstránenie stavby a konštatoval, že absentuje verejný záujem, nakoľko škridla nepadá na verejne prístupné priestranstvo a stavebný úrad nie je povolaný na poskytnutie ochrany vlastníckeho práva. Žalobcovia podali dňa 03.10.2023 na Okresné riaditeľstvo PZ Nitra trestné oznámenie na žalovanú pre podozrenie zo spáchania trestného činu vo veci neoprávneného búrania a poškodzovania domu. Uznesením Obvodného oddelenie PZ Nitra - východ zo dňa 09.11.2023, ČVS: ORP-1297/VY NR-2023, bola vec - podozrenie zo spáchania prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť žalovaná na tom skutkovom základe, že od presne nezisteného času konca mesiaca august 2023, mala žalovaná poškodzovať cudzí majetok, a to rodinný dom na adrese Hlavná, parcela č. XXX, patriaci žalobcom, prečnievajúci na jej pozemok, parcela č. XXX/X (pozn. správne má byť XXX/X, vid' č.l.14), a to tým spôsobom, že mala pomocou rebríka zo svojho pozemku rukami vyberať presne nezistené množstvo v troch radoch asi 50 kusov červených stavebných tehál, čím spôsobila majiteľom - žalobcom škodu na majetku vo výške 33 eur, pričom dňa 15.06.2023 bola vykonaná obhliadka stavby orgánom štátneho stavebného dohľadu,

nachádzajúcej sa na parcele č. XXX, pričom majitelia boli upozornení o nutnosti opravy ich domu, pretože ohrozuje susedný pozemok patriaci žalovanej, pričom majitelia mali úmysel dom opraviť, no nakoľko presahuje na pozemok žalovanej, ktorá ich nebola ochotná pustiť, nemohli opraviť ohrozujúcu stavbu, odovzdaná Okresnému úradu v D., odboru všeobecnej vnútornej správy z dôvodu, že iný orgány by mohol konanie žalovanej posúdiť ako priestupok. V rámci konania o podanom trestnom oznámení boli vypočutí tak žalobcovia, ako aj žalovaná. Žalobca v 1. rade ako oznamovateľ uviedol, že žalovaná podala na nich trestné oznámenie na nehnuteľnosť XXX v E., z dôvodu, že škridla z danej nehnuteľnosti sa zosúva na jej pozemok. Na základe toho opravili strechu z jednej strany, no z druhej strany nie, lebo im nedovolila vstúpiť na jej pozemok. Žalovaná začala búrať časť domu, ktorý prečnieva na jej pozemok spôsobom, že začala vyberať tehly spod domu. Medzitým žiadal žalovaný, aby zastavila práce na dome, na čo odpovedala, že je to jej majetok a že búra na jej pozemku. Stavba domu nie je obývaná, ale podľa možnosti tam chodí každý druhý deň. Pred incidentom bola stavba v celosti, keď ich napomenula žalovaná, hneď strechu opravovali. Skutok bol oznámiť na stavebný úrad, kde ich odporučili podať trestné oznámenie na políciu. Žalovaná v 4. rade uviedla, že sa mohlo stať, že omietka mohla padnúť, takisto aj škridla. Dňa 15.06.2023 prišli pracovníci stavebného úradu, pričom uviedli, že v rámci susedských vzťahov si majú stavbu opraviť do stavu, v ktorom nebude život ohrozovať. Dňa 12.08.2023 stavbu svojpomocne opravili, zo strany prečnievajúcej na druhý pozemok ich žalovaná nepustila, povedala im, že im stavbu nesprístupní, majú si dať stavbu zbúrať. Čiastočná oprava prebehla na parcele XXX, pričom opravená bola strecha s novým latovaním pod škridlami. Koncom augusta si všimli, že žalovaná vyberá z ich stavby tehly a šúchala dole omietku, na základe čoho podala dňa 05.09.2023 sťažnosť na meste Nitra. Žalobkyňa v 3. rade vypovedala obdobne ako žalobkyňa v 2. rade. Žalobca v 2. rade uviedol, že pôvodná parcela bola rozdelená už okolo roku 1950 na tri časti, už v tom čase stavba z parcely č. XXX prečnievala na parcelu XXX. Ďalej uviedol, že žalovaná trvala na tom, aby prečnievajúcu časť stavby na jej pozemku zbúrali. Nakoľko statik určil, že zbúranie danej časti stavby by narušilo statiku celej stavby, a teda by dom spadol, nechcú dať stavbu zbúrať. Žalovaná začala oškrabávať omietku a vyberať tehly, pričom jedna šestina steny prečnievajúcej na parcelu č. XXX chýba. Po upozornení povedala, že je to na jej pozemku a môže si robiť, čo chce a že si to tam aj zbúra. Žalovaná pri výsluchu uviedla, že rodina Čurgáli nedodržiava právny stav, a teda hranicu, ktorá bola uzákonená v roku 1945 notárskou zápisnicou, resp. hranicu, ktorá bola uzákonená v roku 1975. Žalobcovia podľa nej odmietajú na svojom pozemku upevniť, resp. vystužiť ich nebezpečnú stavbu, ktorá by mala byť zároveň hranicou. Žiadala, aby žalobcovia pochopili, že dom im patrí po hranicu, ktorá je uvedená v mapách katastrálneho úradu. Nech pochopia, kde je hranica. Chce, aby sa dosiahol právny stav veci. Stavba presahuje na jej pozemok, je to čierna stavba, nikde zaznačená. Stavba presahovala vždy. Škoda jej vznikla tým, že nemôže chodiť po pozemku. Na otázku, či zasahuje do stavby, uviedla, že keď sú dažde a silný vietor, musia odstraňovať zo stavby blato, tehly a škridle, ktoré ich ohrozujú. Z výzvy žalovanej na odstránenie stavby zo dňa 14.11.2023 vyplývalo, že nehnuteľnosť - pozemok č. XXX/X nadobudla darovacou zmluvou NZ 266/75 zo dňa 07.05.1975 matka žalovanej od svojho otca J. B., a to ako parcelu XXX/X - záhrada o výmere 1.296 m². Darovaný pozemok mal slúžiť na výstavbu novej stavby, ktorá sa zrealizovala s tým, že už v tom čase sa v rámci rodiny B. dohodlo, že časť stavby žalobcov, ktorá zasahuje na pozemok 323/2, sa odstráni po hranicu pozemkov XXX/X (predtým parcela XXX/X) a XXX, keď už nebude obývaná. Ako dočasná náhrada sa poskytla pre rodinu žalovanej výmera z inej parcely, ktorá sa uvoľní v prospech rodiny žalobcov, ako náhle sa stavba odstráni. Žalovaná predmetnou výzvou žiadala žalobcov o odstránenie stavby súp. č. XXX z parcely XXX/X, vypratanie pozemku XXX/X od sutín a vydanie žalovanej až po hranicu pozemkov XXX/X C. XXX a zároveň žiadala zabezpečiť stavbu na hranici pozemkov tak, aby neohrozovala bezpečnosť okolia (pre prípad, že nedôjde k jej odstráneniu ako celku). Žalobcovia v reakcii na uvedenú výzvu oznámili, že nehodlajú stavbu zruťiť s poukazom, že ide o legálnu stavbu, navrhli vec vyriešiť zosúladením skutočného stavu so zápisom v katastri a vyzvali žalovanú, aby im na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere umožnila vstup na jej pozemok za účelom nevyhnutnej údržby stavby.

4. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie skúmal všetky dôvody a okolnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, teda či je nárok žalobcu osvedčený a či je vydanie neodkladného opatrenia potrebné, či už za účelom neodkladnej úpravy právnych pomerov strán alebo zabezpečenia výkonu exekúcie, ak by mala byť ohrozená. Rovnako tak skúmal, či sledovaný účel možnosť dosiahnuť nariadením zabezpečovacieho opatrenia a dospel k negatívnemu záveru, nakoľko absentuje základný predpoklad, a to existencia peňažnej pohľadávky žalobcov ako veriteľov. Následne sa po preskúmaní návrhu a pripojených listín stotožnil so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Mal pritom za preukázané, že vlastnícke právo žalobcov k stavbe domu súp.

č. XXX, ktorému žiadajú poskytnúť ochranu, existuje, rovnako že medzi žalobcami ako vlastníkmi domu súp. č. XXX a žalovanou ako vlastníkom pozemku p.č. XXX/X, na ktorom sa nachádza časť domu, existuje právny vzťah. Súd prvej inštancie mal z predloženej fotodokumentácie osvedčené tvrdenie žalobcov o tom, že žalovaná zasahuje do domu žalobcov, pričom žalovaná sama na výsluchu v trestnom konaní potvrdila, že odstraňuje zo stavby blato, škridle a tehly, ktoré ich ohrozujú. Z predložených fotografií, kde je zachytený stav z leta 2023 a decembra 2023 sa však javí, že nejde len o odvracanie nebezpečenstva hroziaceho subjektívnym právam žalovanej, ale žalovaná svojím aktívnym konaním odstraňuje zo stavby jednotlivé prvky (tehly, strešnú krytinu), t.j. stavbu rozoberá. Žalovaná podľa vlastného vyjadrenia mala za to, že časť stavby na jej pozemku po hranicu susedného pozemku, je v jej vlastníctve. Ak je žalovaná o uvedenom presvedčená, jej názor je mylný. Slovenské súkromné právo opustilo po r. 1950 zásadu superficies solo cedit (z ktorej vyplýva, že všetky stavby pevne spojené so zemou k tomuto pozemku neoddeliteľné patria, t.j. vlastníkom pozemku je teda vždy zároveň vlastníkom všetkých stavieb na pozemku). V súčasnosti platí opak, teda že stavby nie sú súčasťou pozemku ("aedificatio solo cedit") a pre nadobúdanie a vlastníctvo pozemku a stavby na ňom sa môžu uplatňovať rozličné režimy. Bolo preukázané, že dom súp. č.XXX je vo vlastníctve žalobcov. Žalovaná (ani jej právni predchodcovia) nadobudnutím nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza časť domu, nemohla podľa platného práva nadobudnúť vlastnícke právo k tejto časti nehnuteľnosti, aj keď stojí na jej pozemku.

5. Vlastnícke právo žalovanej, resp. iný právny vzťah oprávňujúci žalovanú zasahovať do stavby žalobcov na jej pozemku, nemožno vyvodiť ani z ústnych dohôd uzatvorených v minulosti. Pozemky žalovanej a žalobcov tvorili jeden celok, ktorý bol okolo roku 1950 rozdelený na tri časti medzi bratov J., C. a N. B.. Už pri tomto rozdelení na pozemkoch stála stavba domu. Od J. B. nadobudla pozemky jeho dcéra, matka žalovanej, darovacou zmluvou na účely výstavby novej stavby a malo byť dohodnuté, že časť stavby žalobcov zasahujúca na pozemok XXX/X sa odstráni po hranicu pozemku, keď stavba žalobcov už nebude obývaná. Ani takáto dohoda neopravňuje žalovanú zasahovať do vlastníctva žalobcov, nepredstavuje žiaden právny základ na to, aby žalovaná časť stavby rozoberala, resp. odstraňovala. Ak je zasahované do práva žalovanej, má tieto zásahy riešiť právnym poriadkom aprobovaným spôsobom. Komu subjektívne právo bolo v oblasti výkonu (realizácie) narušené, vzniká osobitné verejné subjektívne právo domáhať sa ochrany voči štátu konajúceho prostredníctvom na to určených či splnomocnených orgánov.

6. Súd prvej inštancie tak mal osvedčené, že konaním žalovanej je ohrozené právo žalobcov ako vlastníkov stavby, pretože žalovaná neprimerane zasahuje do vlastníckeho práva žalobcov narušením stavby domu. Vlastnícke právo ako absolútne právo pôsobí voči všetkým subjektom, ktoré sú všeobecne zaviazané nerobiť nič, čo by vlastníka rušilo pri výkone jeho vlastníckeho práva. Pokiaľ by žalovaná považovala svoje konanie za odvracanie hroziaceho nebezpečenstva na svojom majetku, zdraví alebo živote (§ 417, resp. § 6 Občianskeho zákonníka), súd prvej inštancie mal z fotodokumentácie osvedčené, ako už bolo vyššie uvedené, že žalovaná koná nad rozsah odvracania hroziaceho nebezpečenstva (v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia stačí pri zisťovaní skutkového stavu úroveň osvedčenia, teda že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš resp. vysoko pravdepodobné). Odvracanie nebezpečenstva žalovanou však nekorešponduje so zisteným stavom. Žalovaná sa vyjadrila (v rámci výsluchu), že žalobcovia odmietajú nebezpečnú stavbu na svojom pozemku upevniť, resp. vystužiť. Žalobcovia po šetrení orgánu štátneho stavebného dohľadu vykonali práce na streche domu dostupnej z ich pozemku a deklarovali pripravenosť vykonať údržbu na stavbe aj z pozemku žalovanej, ktorá im však vstup na pozemky neumožnila (zhodne sa tak vyjadrili všetci žalobcovia v rámci výsluchu), a to ani na výzvu právnej zástupkyne žalobcov z 23.11.2023. Potom pôsobí konanie žalovanej ako nelogické, keď sa domáha ochrany pred hroziacim nebezpečenstvom a zároveň neumožňuje žalobcom toto nebezpečenstvo odstrániť. Z postoja žalovanej sa javí, že jej primárnym cieľom je odstránenie časti stavby po hranicu susediacich pozemkov. Samozrejme, že žalovaná ako vlastníka pozemku, na ktorom je cudzia stavba, má právo domáhať sa ochrany svojho vlastníckeho práva, avšak len zákonom dovolenými prostriedkami. Čo sa týkalo proporcionality požadovaného nároku, súd dal do pomeru právo žalobcov ako vlastníkov stavby a právo žalovanej ako vlastníka pozemku, na ktorom sa časť stavby nachádza a dospel k záveru, že je potrebné uprednostniť ochranu subjektívneho práva žalobcov. Vyhovením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa vo vzťahu k právnemu postaveniu žalovanej nezmení nič. Bolo potrebné pritom prihliadnúť na skutočnosť, že uvedený právny stav trvá od roku 1950, stavba žalobcov už v tomto období, keď sa delil pozemok a vznikali súčasné parcely, stála na predmetných pozemkoch, žalovaná pri nadobúdaní nehnuteľnosti vedela o tomto stave. Naproti tomu nevyhovením návrhu na nariadenie neodkladného

opatrenia vznikne, resp. už vzniká ujma žalobcom na ich vlastníctve, pričom nie je vylúčené, že konaním žalovanej môže dôjsť k narušeniu celej stavby, čím budú škody na majetku žalobcov maximálne (zásah do statiky strechy, krovu, zrútenie obvodových múrov). Aj pri pomerovaní vlastníckeho práva žalobcov a práva na ochranu života, zdravia a majetku žalovanej súd uprednostnil právo žalobcov, keď sama žalovaná odmieta snahu žalobcov na údržbu, resp. opravu stavby a zároveň nebolo zistené (z vyjadrení žalovanej, resp. jej právnej zástupkyne, ktoré sú zachytené v predložených listinných dôkazoch), že hrozí bezprostredné konkrétne nebezpečenstvo na právach žalovanej (napr. padajúce škridly zasahujú jej nehnuteľnosť).

7. Z vyššie uvedeného tak súd prvej inštancie mal osvedčenú potrebu úpravy pomerov strán sporu, keďže postavenie žalobcov bolo ohrozené faktickým konaním žalovanej. Zároveň konštatoval, že boli osvedčené základné skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia, pričom možno týmto dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu (vo vzťahu k zásahom žalovanej do domu), a preto súd neuložil povinnosť žalobcom podať žalobu vo veci samej (ktorá by v podstate korešpondovala, resp. bola totožná s nárokom uplatneným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). Pre úplnosť dodal, že medzi stranami je sporných viacero skutočností, ktoré tieto aktívne riešia prostredníctvom právnych zástupcov, tieto však predstavujú osobitné nároky (ochrana vlastníckeho práva časti pozemku žalovanej, na ktorom sa nachádza stavba žalobcov a s tým súvisiace otázky odstránenia časti stavby, zriadenia vecného bremena, prípadne iných riešení nárokov žalobkyne).

8. V záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov osôb, proti ktorým takéto neodkladné opatrenie smeruje, bol súd v zmysle § 337 ods. 1 CSP povinný poskytnúť im kvalifikované poučenie. Vzhľadom na povahu danej veci a žalovanou prezentovanú hrozbu škody súd prvej inštancie preto poučil žalovanú o možnosti domáhať sa uloženia povinnosti zodpovednej osobe vykonať vhodné a primerané opatrenie na odvrátenie hroziacej škody (to však predpokladá sprístupnenie nehnuteľnosti žalovanej za účelom vykonania opravy žalobcami, pričom žalobcovi k oprave nepristúpia) a náhrady škody spôsobenej nariadeným neodkladným opatrením.

9. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP tak, že úspešným žalobcom priznal proti žalovanej náhradu trov konania o neodkladnom opatrení v rozsahu 100 %

10. Proti tomuto uzneseniu vo všetkých výrokoch podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, dôvodiac tým, že b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Žalovaná v odvolaní následne uviedla, že porušenie svojho práva vidí v tej skutočnosti, že súd vyhovel návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým BEZ ČASOVÉHO obmedzenia TRVALO upravil neodkladným opatrením pomery medzi stranami sporu. JE nesporné, že súd prvej inštancie tým, že neuložil povinnosť žalobcom podať v určenej lehote žalobu vo veci samej, rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia za použitia ust. § 330 ods. 2 CSP, keď súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorého obsah by mohol byť totožný s výrokom vo veci samej. Sami žalobcovia v návrhu uviedli, že požadujú neodkladným opatrením upraviť pomery bez časového obmedzenia a nenavrhlí riešiť vzájomné vzťahy aj podaním žaloby vo veci samej. Vytýkala pritom, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje argumentácia súdu o tom, ako sa vysporiadal so záverom o nariadení neodkladného opatrenia, ktorý v podstate konzumuje rozhodnutie vo veci samej. Uložil jej povinnosť bez časového obmedzenia, a pritom vychádzal z listinných dôkazov a skutočností, ktoré predložili výlučne žalobcovia.

12. Nesprávnosť napadnutého uznesenia videla aj v tom, že vykonaním listinných dôkazov predložených zo strany žalobcov dospel súd aj k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nebolo pravdou, že by spočiatku nevpustila a neumožnila žalobcom odstrániť havarijný stav. Rodina B. nemala záujem a nikdy neopravovala danú stavbu. Boli s nimi v kontakte, komunikovali so žalobcami. Stále hovorili, že nemajú financie na opravu. Dohodli sa s nimi na odstránení stavby, tak ako píše v ich vyhlásení, ako bola rodinná dohoda. 12.08.2023 ich rodina B. oklamala, začala robiť prieky. Z fotodokumentácie

žalobcov a tiež z tej ktorú prikladá do konania, bolo zrejmé, že časť strechy presahujúcu na jej pozemok sa žalobcovia snažili opraviť svojpomocne, avšak stavebné úpravy urobili neodborne a tak, že vplyvom počasia sa strecha domu pomaly viac zosúvala ako pred opravou. Rovnako bolo odhalené murivo a dažďami a vplyvom vetra, ktorý roznáša prach po okolí, sa stavba znehodnocuje. Padajú škridle a murivo, ktoré následne odstraňuje, samozrejme, keď popri stavbe dennodenne chodí aj s jej 79 ročnou mamou. Nie je pravdou, že by sama stavbu poškodzovala, keďže tá sa poškodzuje nekonaním vlastníkov. Ona len odstraňuje následky a takto to aj myslela pri svojom výsluchu pred políciou, čo si však súd zle vyložil. Stavba je postavená z nepálenej tehly a nie je potrebná jej pomoc k tomu, aby sa odhalená stavba sama rozpadávala vplyvom počasia. Súd nesprávne vyvodil, že stavba ju priamo neohrozuje, keď padajú škridle, asi nebude čakať, že im padnú rovno na hlavy. Dôvodom tejto skutočnosti bolo aj podanie na štátny stavebný dohľad, ktorý sa jej žiadosťou zaoberal. Mala za to, že fotodokumentácia žalobcov a výsledok štátneho dohľadu je dostatočným dôkazom toho, že stav je havarijný, bezprostredne ohrozujúci život. Dodala, že žalobcovia do opravy budovy nič neinvestovali, keďže rákali s tým, že stavba sa zrúti resp. minimálne jej časť z jej pozemku. Zhrnula, že súd dal napriek tomu prednosť nárokom žalobcov a uprednostnil ochranu ich vlastníckeho práva pred jej právom nerušene užívať svoju nehnuteľnosť a nebyť ohrozovaná na živote a zdraví rozpadávajúcou sa budovou. Súd jej fakticky vylúčil možnosť aplikovať ust. § 6 Občianskeho zákonníka. Rovnako si súd nesprávne vyvodil záver o skutkovej otázke ohľadom vlastníckych vzťahov a dohôd medzi rodinami po E. B. resp. túto skutkovú časť len okrajovo spomenul v bode 28 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Pritom historické dohody sú dôvodom vzniku sporov medzi účastníkmi konania a najmä skutočnosť, že všetci až do leta 2023 rákali s verziou, že časť stavby na jej pozemku sa odstráni. Preto nesúhlasila s tvrdením a záverom súdu o tom, že stav pretrváva od roku 1950 a o tomto stave vedela, a preto majú žalobcovia nárok na prednostnú ochranu práv pred jej. Rovnako predložila dôkazy o tom, ako sa žalobcovia nestarajú o svoj majetok a na stretnutí jej žalobca v 1. rade začal vytrhávať stromy. Mala za to, že aj na základe ňou uvedených a doplnených skutkových okolností je právne posúdenie veci súdom nesprávne, najmä súd nesprávne právne posúdil otázku proporcionality požadovaných nárokov, keď uprednostnil ochranu práv žalobcov pred ochranou jej práv. Jej ústavné právo na ochranu jej vlastníckeho práva (jej pozemok pod stavbou žalobcov nemá pre súd relevanciu), právo na ochranu jej súkromia (vyhotovovanie fotiek a videozáznamov o nej a jej majetku na jej pozemku), právo na ochranu jej zdravia a života (kedy ju ohrozuje priamo a bezprostredne stavba žalobcov) neboli pri rozhodovaní súdu dostatočne zohľadnené. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený, či je predbežné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. K odvolaniu žalovaná pripojila fotodokumentáciu, zmluvu z roku 1965, zmluvu z roku 1975, geometrický plán 2002, kataster nehnuteľností súčasný stav, čestné prehlásenia matky žalovanej, dcéry žalovanej, dvoch sused a tiež osobnú výpoveď žalovanej.

13. Navrhla odvolaciu súdu, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil ako vecne nesprávne a návrh žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania 100%.

14. K odvolaniu žalovanej podali písomné vyjadrenie žalobcovia, majúci za to, že súd prvej inštancie práve v súlade s § 330 ods. 2 CSP a s návrhom žalobcov vydal predmetné neodkladné opatrenie nakoľko žalobcovia preukázali jeho oprávnenosť a potrebnosť vo veci. Súd v odôvodnení neodkladného opatrenia jasne a dôsledne vysvetlil svojej rozhodnutie s tým, že žalobcovia preukázali fotodokumentáciou základné skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia, pričom možno týmto dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu, a preto súd neuložil povinnosť žalobcom podať žalobu vo veci samej. Nariadeným neodkladným opatrením nešlo o žiadny zásah do akýchkoľvek práv žalovanej, nešlo o žiadny príkaz konania, na ktoré by bola žalovaná povinná a ktorá by zasahovala do jej práv. Neodkladným opatrením naopak súd len nariadil žalovanej zdržať sa zásahov do vlastníctva žalobcov. Preto povaha takéhoto neodkladného opatrenia v súlade s § 330 ods. 2 CSP pripúšťa, aby jeho obsah bol totožný s výrokom vo veci samej. Zároveň nebol dôvod, aby nemalo toto opatrenie trvalú povahu, nakoľko nijak nezasahuje do práv žalovanej, avšak pre ochranu vlastníckeho práva žalobcov je významné. Uvedené neodkladné opatrenie bolo zároveň vydané po tom, ako bola žalovaná listom zo dňa 23.11.2023 vyzvaná žalobcami na zdržanie sa zásahov do ich vlastníckeho práva, ktorú však žalovaná dodnes nerešpektuje a jej konanie naďalej trvá. K oprave strechy následne uviedli, že mali od počiatku snahu zabezpečiť opravu strechy riadne, avšak z dôvodu že ich žalovaná nevpustila na jej pozemok a toto stále odmieta, nemajú žalobcovia možnosť iného zabezpečenia ako zo svojho domu a pozemku. Nakoľko žalovaná nedovolila vstup žalobcom na jej pozemok nemohli namontovať podbíjanie, ktoré by ochránilo veniec a strechu zospodu, za účelom ich zabezpečenia.

Zároveň nebolo žalobcom umožnené, aby stenu nachádzajúcu sa na pozemku žalovanej omietli, čím by zabránili narušeniu múru. Žalovaná aj naďalej zhadzuje pomocou palice škridlu dole, uvoľňuje a búcha do plechu, ktorý bol namiesto škridly zo zadnej časti domu vsunutý na latovanie, nakoľko inštalácia škridly nebola možná pre zamedzenie prístupu žalovanou. Poukázali tiež na pokračovanie konania žalovanej v skorých ranných hodinách. Dôkazom tohto konania žalovanej je aj skutočnosť, že ona sama sa rozhodla, že dosiahne svoj cieľ – zbúranie časti domu zasahujúcej na jej pozemok, čo deklaruje aj vo svojom odvolaní. Tvrdenia žalovanej, že žalobcovi rátajú s tým že budova sa sama zrúti sú vymyslené a vyfabulované. Samotné dôkazy predložené v odvolaní žalovanou preukazujú, že oprava strechy žalobcami prebehla. Pokiaľ by žalovaná nezasahovala do vlastníctva žalobcov, k nejakému nebezpečenstvu by nedochádzalo. Stav, ktorý je teraz na budove, je len dôsledkom konania žalovanej, ktorá sama ohrozuje seba a ľudí pohybujúcich sa po jej pozemku. Avšak aj táto skutočnosť je otázná, pretože medzi domom žalobcov a domom žalovanej je priestor asi 3 metre a presah strechy je max 30 cm, čo pri normálnom prechode medzi domami, nemôže ohrozovať človeka, ktorý nejde tesne popri dome žalobcov. Žalobcovia navrhovali žalovanej rôzne riešenia stavu, aký vznikol v minulosti. Žalobcovia nadobudli vlastnícke právo k svojim nehnuteľnostiam po svojich predkoch dedením, tak ako aj žalovaná a nijak sa nepričinili o stav, ktorý je tu dodnes. Žalovaná navyše v konaní žiadnym dôkazom nepreukázala jej tvrdenie o zbúraní domu. Sú to len jej tvrdenia a tvrdenia ňou ovplyvnených svedkov. Právny stav má rôzne spôsoby riešenia, avšak tieto nie sú predmetom tohto konania a ani dokazovania v tomto konaní. Zdôraznili, že sa návrhom domáhali, aby žalovaná nezasahovala do ich vlastníckeho práva tým, aby sa zdržala rozoberania domu a strechy a nepoškodzovala tak ich majetok. Žalobcovia nepopierajú, že časť ich stavby leží na pozemku žalovanej, avšak tento stav je potrebné riešiť inými právnymi prostriedkami. Keďže naliehavá situácia, ktorá vyžaduje ochranu vlastníckeho práva žalobcov trvá, navrhli, aby odvolací súd odvolanie žalovanej v celom rozsahu zamietol ako nedôvodné, neodkladné opatrenie potvrdil a priznal im náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

15. Žalovaná v odvolacej replike v plnom rozsahu zotrvala na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní a žiadala odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil, návrh žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania 100%. K odvolacej duplike žalovaná pripojila osobnú výpoveď.

16. V rámci odvolacej dupliky žalobcovia uviedli, že dôkazy nimi predložené dostatočne a objektívne preukázali potrebu vydať neodkladné opatrenie. Z fotodokumentácie pred cca 10 mesiacmi vyplývalo, že múr domu žalobcov zo strany pozemku žalovanej nebol pôvodne narušený, a vplyvom poveternostných podmienok za obdobie cca 10 mesiacov nemohlo dôjsť k jeho narušeniu v rozsahu a forme v akom stave je v súčasnosti, t.j. keď tehly sú z múru zjavne povyberané, ale nie popadané. Z fotodokumentácie taktiež bolo zrejmé, že múry domu orientované smerom k pozemku žalobcov sú v normálnom stave, pokryté vonkajšou omietkou, žiadne tehly z múrov nevypadávajú. Žalovaná, sťažujúca sa na tento dezolátny stav tejto časti domu, však súčasne odmieta vstup na svoj pozemok za účelom odstránenia nevyhovujúceho stavu tejto časti domu zo strany žalobcov. Z osobnej výpovede žalovanej považovali za preukázané, že jediným cieľom žalovanej je odstránenie domu žalobcov.

17. Ďalšie písomné vyjadrenie podané nebolo.

18. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

19. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich

dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 330 ods. 1, 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

20. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany navrhovateľa, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Nariadenie neodkladného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti).

21. Odvolací súd po oboznámení sa s uznesením súdu prvej inštancie a s predloženým spisom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie za daných okolností treba považovať za vecne správne. Odvolací súd posúdil pomery a ich relevanciu v čase vydania napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP) vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných hľadísk, a to predovšetkým z toho, že potreba úpravy právnych pomerov musí byť bezodkladná, a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne posúdil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a správne vyhodnotil splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP. V danej veci súd prvej inštancie vychádzal z toho, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby bol aspoň osvedčený nárok, ktorému má byť poskytnutá dočasná ochrana a osvedčenie existencie takých skutočností, ktoré odôvodňujú nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na právach a právom chránených záujmoch žalobcov. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že predmetom sporu neboli práva a právom chránené záujmy žalovanej, nakoľko tých sa musí žalovaná (ak má za to, že dochádza k ich porušeniu, či ohrozeniu zo strany žalobcov) domáhať v samostatnom konaní. Preto aj súd prvej inštancie správne poučil žalovanú o možnosti podať žalobu, v rámci ktorej sa môže žalovaná domáhať ochrany svojich porušených, či ohrozených práv a právom chránených záujmov (ochrana majetku, vlastníckeho práva k pozemku, života a zdravia). Nespornou skutočnosťou (potvrdenou aj žalovanou) bolo v danom prípade to, že žalovaná zasahuje do časti stavby žalobcov v domnienke, že táto časť stavby mala byť žalobcami opravená tak, že bude zbúraná. Keďže zbúranie časti stavby žalovaná nedosiahla v správnom konaní, podľa žalobcami osvedčených skutočností (nie dokázaných) začala žalovaná sama zasahovať do stavby. Uvedené je však právom nedovolené konanie, a preto súd prvej inštancie správne uložil žalovanej povinnosť nezasahovať do vlastníckeho práva žalobcov, teda zdržať sa poškodzovania nehnuteľnosti – domu súpisné číslo XXX na pozemku parcely reg. „C“ parc. č. XXX v katastrálnom území J. E. a zdržať sa akýchkoľvek iných neoprávnených zásahov do tejto nehnuteľnosti, najmä rozoberať obvodové steny domu, nevyberať tehly zo steny, nezhadzovať strešnú krytinu zo strechy a podobne. V rámci takéhoto konania podľa názoru odvolacieho súdu nemožno hovoriť o konaní dovolenom v zmysle § 6 Občianskeho zákonníka.

22. Ďalej zaoberajúc sa námietkami žalovanej, odvolací súd bol toho názoru, že žalobcovia osvedčili, že konaním žalovanej dochádzalo k zásahom do ich vlastníckeho práva a to tým spôsobom, že žalovaná svojpomocne začala rozoberať obvodové steny domu, vyberať tehly zo steny a zhadzovať strešnú krytinu zo strechy domu a je pravdepodobné, že jej konanie bude pokračovať aj v budúcnosti, pokiaľ nebude žalovanej zamedzené v takomto konaní. Žalobcovia predmetné zásahy osvedčili prostredníctvom listinných dôkazov uvedených v napadnutom uznesení súdu prvej inštancie, ktoré potvrdili dôvodnosť súdom prvej inštancie nariadeného neodkladného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti nezasahovať do vlastníckeho práva žalobcov. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalovanej, že žalovaná svojím konaním realizovala len zákonom dovolené konanie, upravené v § 6 občianskeho zákonníka, nakoľko ako už aj súd prvej inštancie správne uviedol, žalovaná nemá vlastnícke právo k domu, teda nemá oprávnenie ho rozoberať. Rovnako tak je nesporný stav, že časť domu zasahuje do jej pozemku, avšak uvedené je potrebné riešiť v rámci iných konaní a nie svojpomocne. Navyiac, v konaní nebolo ani preukázané, že by dochádzalo k ohrozeniu života a zdravia žalovanej, prípadne jej príbuzných. A ak áno, nemožno takéto zásah odstraňovať svojpomocne, ale je potrebné umožniť žalobcom prístup na pozemok a vykonať opravu časti domu, nachádzajúceho sa na pozemku žalovanej, o čom v konečnom dôsledku aj súd prvej inštancie žalovanú poučil. Ohľadom námietky nariadenia neodkladného opatrenia bez časového obmedzenia, odvolací súd dodáva, že v režime Civilného sporového poriadku nie sú právne účinky neodkladného opatrenia ex lege vopred časovo obmedzené. Zo zákona zanikne neodkladné opatrenie iba v prípade, ak súd jeho trvanie individuálne limitoval z hľadiska času, ktorý následne uplynul (§ 330 ods. 1 a § 333 CSP). Inak musí byť neodkladné opatrenie vždy zrušené rozhodnutím súdu, a to v zmysle § 334 až 338 CSP. Konceptia inštitútu neodkladného opatrenia vychádza z princípu ochrany práv a oprávnených záujmov navrhovateľa bez vopred vymedzeného časového ohraničenia, pokiaľ trvajú dôvody jeho nariadenia (§ 334 CSP). Časové obmedzenie neodkladného opatrenia je preto výnimočným limitovaním jeho účinkov, ku ktorému pristúpi súd iba v odôvodnených prípadoch. Súd prvej inštancie v tomto prípade správne nevzhladol časové obmedzenie, pričom správne zohľadnil aj to, že žalovanej nebola uložená žiadna povinnosť niečo konať, ale bolo jej uložené zdržať sa protiprávneho konania. Rovnako tak § 330 ods. 2 CSP umožňuje, aby výrok neodkladného opatrenia bol totožný s rozhodnutím vo veci samej. Z judikatúry pritom vyplýva, že uvedené bolo právnou praxou vyžadované už aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a to najmä v prípade zdržovacích nárokov, typických aj pre ochranu vlastníckeho práva, čo bol aj daný prípad. Neobstojí pritom argumentácia, že by súd prvej inštancie riadne nezdôvodnil svoje rozhodnutie. Nie je pritom porušením práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ak všeobecný súd dá stručnú a jasnú odpoveď na všetky podstatné argumenty, týkajúce sa predmetu sporu. Pritom jeho odôvodnenie nemusí zodpovedať predstavám strany sporu. Rovnako tak súd prvej inštancie nemá povinnosť uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určenej lehote žalobu vo veci samej, ale môže tak, ako v tomto prípade, poučiť žalovanú o možnosti podať žalobu vo veci samej, v rámci ktorej sa žalovaná môže domáhať ochrany ňou tvrdených porušených práv. Z uvedeného dôvodu mal odvolací súd za to, že trvajú dôvody pre nariadenie predmetného neodkladného opatrenia, pretože pretrváva bezodkladná potreba úpravy pomerov medzi stranami sporu. Zároveň nariadením neodkladného opatrenia nedôjde k nevyváženému zásahu do práv strán sporu, ani tretích osôb.

23. Na základe vyššie uvedeného v predmetnom spore bol daný opodstatnený dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým dôjde k bezodkladnej úprave pomerov strán sporu. Odvolacie námietky žalovanej po ich preskúmaní odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné a účelové a vzhľadom na uvedené skutočnosti uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods.1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalobcom v 1. až 4. rade proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).